

С. В. Лінецький, М. І. Мельник

Політична безпека

ПОЛІТИЧНА БЕЗПЕКА — стан захищеності життєво важливих інтересів особи, суспільства і держави у політичній сфері від наявних та потенційних внутрішніх і зовнішніх загроз. Це одна з необхідних умов збереження та примноження духовних і матеріальних цінностей суспільства, важлива складова [національної безпеки](#) кожної країни. Водночас вона тісно пов'язана з ін. складовими національної безпеки країни, залежить від їхнього стану та, у свою чергу, впливає на них.

Найістотнішими загрозами, на відвернення яких спрямовують державні заходи з підтримки П. б., є:

- посягання на конституційний лад і державний суверенітет країни;
- втручання у внутрішні справи держави з боку ін. держав;
- наявність сепаратистських тенденцій в окремих регіонах та у діях певних політичних сил;
- масові порушення прав громадян у державі та за її межами;
- загострення міжетнічних і міжконфесійних відносин;
- порушення законних принципів організації та функціонування державної влади;
- невиконання чи неналежне виконання законних рішень органів державної влади та місцевого самоврядування;
- відсутність ефективних механізмів забезпечення законності, правопорядку, боротьби зі злочинністю, особливо її організованими формами й тероризмом.

Визначення таких загроз та адекватних засобів протидії їм, а також реалізація вказаних заходів залежать від наявних соціально-економічних, політичних (зокрема і воєнно-політичних) та ін. чинників і умов.

Державні заходи щодо підтримки П. б. формуються також на основі пріоритетних національних інтересів у політичній сфері та з'ясування наявних загроз П. б. Їх здійснюють шляхом реалізації відповідних доктрин, стратегій, концепцій і програм у цій сфері відповідно до вимог чинного законодавства країни або ж у супереч йому.

Основні напрями державної політики у сфері П. б. в Україні: створення дієвих механізмів захисту прав громадян України на батьківщині та у світі; запобігання та усунення спроб втручання у внутрішні справи України; входження у наявні та створювані системи універсальної й регіональної безпеки; уникнення політичного екстремізму, підтримка громадянської злагоди та соціальної стабільності у країні; побудова надійної системи захисту конституційних засад державного і суспільного ладу, запобігання та боротьба з порушеннями законності й правопорядку, створення необхідних умов для ефективної боротьби з корупцією та злочинністю, особливо з її організованими формами; забезпечення належного виконання законних рішень органів державної влади та місцевого самоврядування.

П. б. регулюють відповідно до Концепції національної безпеки України, яку затверджує ВР України відповідною постановою.

Рекомендована література

1. Кремень В. Г., Бінько І. Ф., Головащенко С. І. Політична безпека України: концептуальні засади та система забезпечення. К., 1998.

Бібліографічний опис:

Політична безпека / С. В. Лінецький, М. І. Мельник// Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2025. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-889997>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).